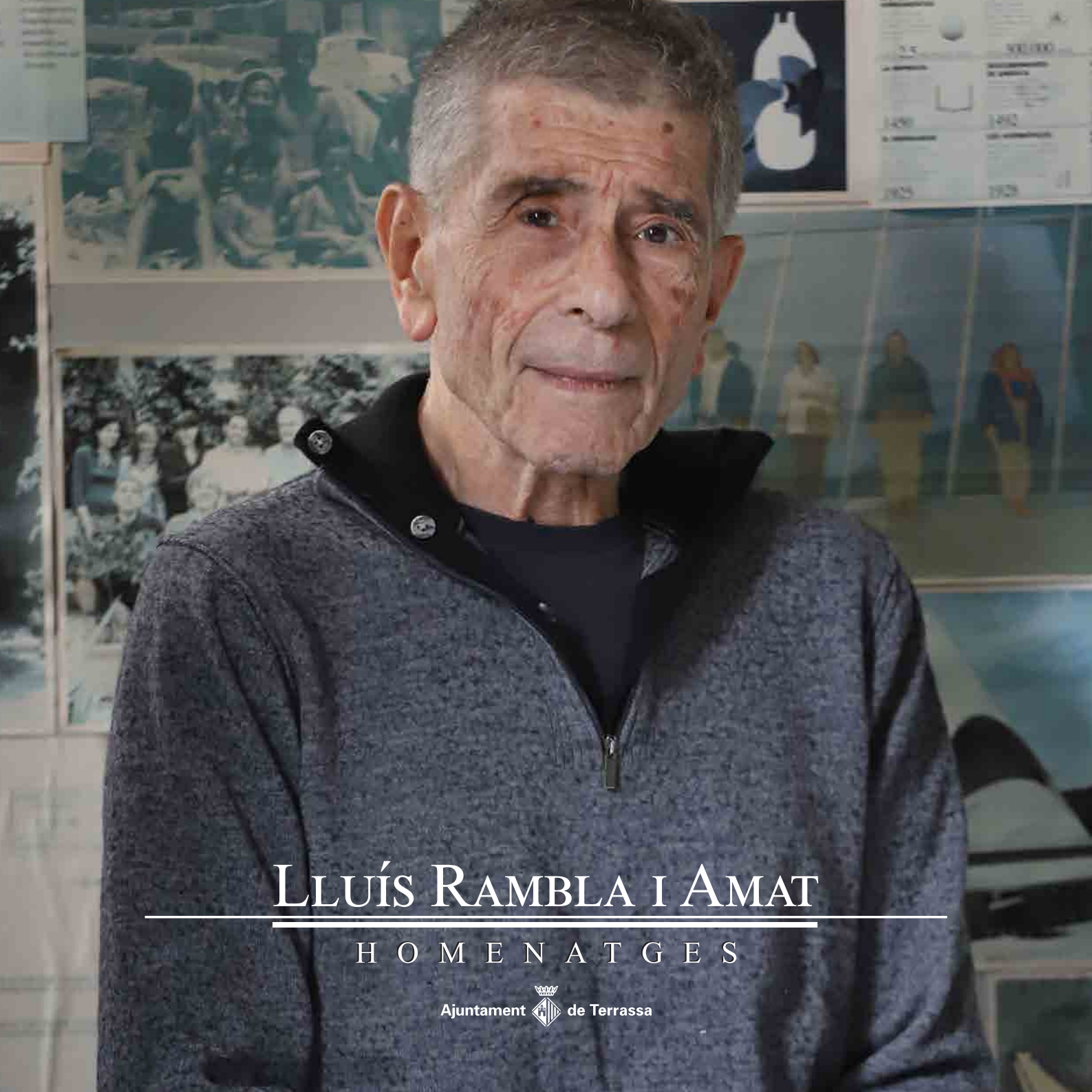

A portrait of an elderly man, Lluís Rambla i Amat, with grey hair and a slight smile. He is wearing a dark blue zip-up sweater over a black shirt. The background is a museum or gallery with various exhibits, including a large painting of a group of people, a blue and white abstract sculpture, and a display case with historical documents and photographs.

LLUÍS RAMBLA I AMAT

H O M E N A T G E S

Ajuntament de Terrassa

L'Excm. i Molt Il·ltre. Ajuntament de Terrassa, en sessió plenària celebrada el dia 31 de gener de 2025, acordà concedir la Medalla d'Honor de la Ciutat a

Lluís Rambla i Amat

en reconeixement per la seva trajectòria personal, pel seu activisme pluridisciplinari i per la seva contribució a la promoció i projecció de la ciutat.

L'arquitectura d'una vida a través de la cultura, la ciutat i el compromís

La trajectòria cívica, professional i cultural de Lluís Rambla és d'una densitat i d'una diversitat que dificulten, afortunadament, que es pugui resumir amb una sola etiqueta. La passió per l'arquitectura, el compromís permanent amb la protecció del patrimoni cultural i arquitectònic de la nostra ciutat, la lluita pels drets i per les llibertats afectives i sexuals del col·lectiu LGTBIQ+, l'impuls del jazz i del festival de jazz a Terrassa, la implicació en el projecte social de l'entitat Alba...

Aquestes són probablement les facetes més destacades, les que defineixen millor tot allò que és i ha estat Lluís Rambla per a la nostra ciutat, un ventall d'activitats que considerem exemplars i que reconeixem amb la Medalla d'Honor de la Ciutat de Terrassa, una distinció que s'orienta fonamentalment als valors que inspiren un recorregut vital i que contribueixen a millorar la ciutat i la vida de les persones. I aquí és on trobem el fil conductor que relliga tots els àmbits en els quals el polifacètic Lluís Rambla ha deixat una profunda empremta: el compromís amb la ciutat, a través de la cultura, de la llibertat i del progrés.

El que reconeixem, doncs, és un extraordinari exercici de civisme i de terrassenquisme, de lluita pels drets i les llibertats, de solidaritat i de valentia. Aquests són els valors que personifica Lluís Rambla, que emmarquen la seva contribució decisiva a la ciutat i al país i que al llarg dels anys s'han traduït en projectes i millores amb una gran capacitat transformadora i multiplicadora: la del somni compartit d'una Terrassa millor, més lliure, més lluminosa i també més feliç.

Jordi Ballart i Pastor

Alcalde de Terrassa

Moltes gràcies!

Quan l'alcalde em va trucar per donar-me la notícia de la concessió d'aquesta medalla, devia intuir a través del telèfon que jo arrufava les celles i em va dir: "No pots dir que no". I és clar que no, alcalde, el meu arrufament no era pas de rebuig, sinó per sentir-me superat per un honor com aquest. Mai no m'ha agradat enlairar-me, sempre m'he sentit més còmode en el vol baix. Però és innegable que em satisfà un honor així; que la teva ciutat et reconegui amb aquest guardó no pot ser més que un orgull. Només puc dir: moltes gràcies!

Lluís Rambla

Lluís Rambla en l'acte
de col·locació de la placa
commemorativa de la campanya
per salvar de l'enderrocament el
vapor Aymerich, Amat i Jover,
que es va dur a terme el 2023.

Terrassa Memòria

ARQUITECTURA, JAZZ I LLIBERTATS SEXUALS

No triem qui som ni on naixem, i Lluís Rambla considera que ha tingut sort en el repartiment de cartes i que ha estat afortunat. Va néixer al carrer de la Font Vella —devia ser dels últims a néixer a casa a Terrassa—, en una família benestant, i els pares sempre el van recolzar en les seves aficions. Si va estudiar piano és perquè a casa n’hi havia un. Li agradava treure amb dos dits les melodies que escoltava a la ràdio, i li van proporcionar classes. També el van fer costat quan va decidir estudiar arquitectura, tot i que al pare li hauria agradat que es dediqués al tèxtil. Per això molts dels estius de la seva adolescència els va passar treballant —és un dir— a Filatures Castells, l’empresa familiar, aprenent tot el procés: des del triatge de la llana esquilada, passant per la carda, el pentinat, fins a la filatura i la paqueteria final.

No van ser tan condescendents pel que fa a la seva orientació sexual, ja que els pares eren molt catòlics i conservadors, en una època en què calia amagar una sexualitat dissident. Però, com que quan va sortir de l’armari ja era major d’edat —llavors als 21 anys— i s’estava emancipant econòmicament, poca cosa podien fer per oposar-s’hi. En aquest aspecte, però, sí que ha tingut sempre el suport de germans i germanes —és el segon de vuit—, que sempre li han fet costat.

L’arquitectura, la música i les llibertats sexuals són els seus tres grans camps vitals i la concessió de la Medalla d’Honor de la Ciutat és pel seu activisme en aquests tres àmbits. Tothom té diverses parcel·les vitals, més o menys separades, més o menys imbricades: la feina, la família, els amics, les aficions. Les seves són aquestes tres, embolcallades pels amics, els familiars i la passió pel coneixement.

L’arquitectura i el patrimoni

Les seves companyes i companys de la delegació del Vallès del Col·legi d’Arquitectes de Catalunya van proposar a l’Ajuntament la concessió d’aquesta medalla per la seva implicació en la defensa del patrimoni arquitectònic de Terrassa, sobretot durant les campanyes realitzades a la dècada de 1970.

El Lluís es mostra molt agraït per aquest gest però considera que el mèrit és compartit. Aquestes campanyes van ser un treball coral de moltes persones i entitats de la ciutat, i la seva implicació va ser formant part del GAT (Grup d’Arquitectes de Terrassa). Aquest col·lectiu, format per una trentena de joves arquitectes i estudiants d’arquitectura, va

dur a terme nombrosos treballs d'incidència en el fet urbà a Terrassa: assessorant associacions de veïns —entitats que eren molt actives en l'època— sobre les reivindicacions als barris, impugnant diversos plans parcials anteriors a la democràcia, i incidint en polítiques urbanístiques i d'habitatge, en col·laboració amb associacions de veïns, entitats culturals, i els aleshores clandestins partits polítics i sindicats.

Als voltants de 1970, Terrassa va veure desaparèixer o deteriorar-se per abandonament una gran quantitat d'edificis d'interès arquitectònic. L'alarma va arribar al grau màxim el 1974, en el moment en què es va saber de l'imminent enderroc de la fàbrica Aymerich, Amat i Jover per construir edificis d'habitatges.

La campanya ciutadana liderada pel GAT, juntament amb les entitats culturals Amics de les Arts i Òmnium Cultural, va assolir una repercussió sense precedents, que va culminar el 1975 amb una exposició i una taula rodona a Amics de les Arts.

Aquesta repercussió va traspasar l'àmbit local, aconseguint finalment l'aturada de l'enderroc. Avui, aquest edifici és la seu del Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya.

Lluís Rambla va impulsar, amb altres membres de Terrassa Memòria, la col·locació d'una placa que recorda als visitants del museu que el magnífic edifici on s'allotja va estar a punt de ser enderrocat. Tot i l'orgull pel museu i el seu edifici emblemàtic (obra mestra de Lluís Muncunill), lamentava que molts visitants no sabessin que gairebé va desaparèixer. La placa es va col·locar el 2023.

Pel que fa a la seva obra arquitectònica, és massa extensa per resumir-la aquí. Hi ha nombrosos exemples dels tres camps en què ha treballat: espais urbans, obra nova i rehabilitació i reforma.

Sobre el patrimoni arquitectònic terrassenc, Lluís Rambla celebra que el 2024 s'aproves la redacció d'un nou Pla Especial del Patrimoni Cultural, ja que l'última actualització del Pla Especial era de 1984.

El jazz

En Lluís va iniciar-se en el jazz com a músic, i pocs anys després es va incorporar a l'organització del Club de Jazz, fundat el 1959. Les primeres actuacions de què té constància són del 1969, amb la New Orleans Jazz Band, de jazz tradicional. En aquella època, a manca d'un ensenyament reglat com existeix ara, s'aprenia de manera autodidacta, escoltant discos i aprenent, en els assaigs, dels músics terrassencs més veterans. Va fer classes particulars de piano clàssic, sense seguir el rigorós ensenyament dels conservatoris.

Tot i que gaudia molt tocant el piano de jazz, va arribar un moment en què no podia compaginar-ho amb la professió d'arquitecte. No només per la dedicació que requereix tocar bé un instrument, sinó també perquè, sent el jazz una música majoritàriament nocturna, acabava arribant molt tard a casa després d'un concert o d'una jam session, i l'endemà tenia visites d'obra en què havia d'estar lúcid. Va decidir deixar-ho després de molts anys participant en nombroses actuacions.

El que no ha deixat mai és la seva col·laboració amb el Club Jazz Terrassa, tot i que actualment amb menys dedicació. Pocs anys després de la inauguració de la vella Jazz Cava, el 1971, es va

afegir a l'equip d'organització (una vocalia d'Amics de les Arts i Joventuts Musicals), realitzant tasques administratives i organitzant concerts, especialment aquells amb músics joves, tant a la cava ('jazz promoció') com arreu de Catalunya gràcies als ajuts d'una entitat d'estalvi.

Quan el 1982 es va plantejar la possibilitat de fer un festival de jazz, s'hi va implicar plenament, coordinant les diferents seccions: programació, finançament, logística, intendència —abans no se'n deia càtering—, difusió, etc. Aquella era una tasca ingent però, amb equips cada cop més nombrosos de gent entusiasta, ho van tirar endavant. Sense aquest entusiasme, el jazz a Terrassa no existiria. Quan la creixent complexitat administrativa va fer inviable continuar treballant per voluntarisme, i es va professionalitzar la gestió, en Lluís es va retirar de la primera línia, tot i seguir col·laborant-hi.

Finalment, una activitat que mai s'hauria imaginat realitzar: la docència. Va haver de pensar-s'ho molt abans d'acceptar-ho, ja que mai havia fet classes. Però des del 2020 imparteix el curs Jazz del Diploma Sènior de la UPC, i s'ho passa força bé. És un curs breu però suficient per transmetre la seva passió per aquest gènere a un alumnat que majoritàriament el coneix poc però que s'hi deixa contagiar amb entusiasme.

El moviment gai

L'activisme polític de Lluís Rambla s'inicià en el si del moviment gai. Però prèviament, durant la seva etapa a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB), ja havia participat activament en nombrosos aldarulls provocats pels constants enfrontaments entre estudiants i policia, especialment durant els darrers anys de carrera, el

1971 i el 1972. Tot i això, ell no es va voler vincular formalment a cap organització clandestina ni s'hi va implicar de manera continuada.

La primera organització amb que va tenir contacte va ser el MELH (Movimiento Español de Liberación Homosexual). Tot i que no s'hi va arribar a afiliar, sí que va conèixer la seva revista *AGHOIS* (Agrupació Homòfila per a la Igualtat Sexual), que s'enviava per correu des de França per esquivar els controls policials, gràcies a la col·laboració amb la revista francesa *Arcadie*, existent des de 1954 i pionera en el moviment gai a França. També participava en reunions per comentar els textos d'aquesta revista i d'altres. Eren trobades reduïdes a cases particulars per no alertar la policia. Els textos d'*AGHOIS* eren similars als d'*Arcadie*: cercaven el coneixement de la realitat homosexual com a eina d'acceptació pròpia i social, defugint de l'esperit combatiu de les organitzacions posteriors.

Posteriorment, va implicar-se en el FAGC (Front d'Alliberament Gai de Catalunya), que va substituir el MELH. A diferència de la línia amable del MELH, els textos del FAGC eren molt més combatius. Lluís Rambla va participar en la redacció del Manifest del FAGC durant les quatre assemblees constituents que van tenir lloc entre 1976 i 1977 al convent dels Caputxins de Sarrià.

La primera acció del FAGC, a més de fer-se visible amb cartells com "Els homosexuals al poble català", va ser reclamar la derogació de la Llei de Perillositat i Rehabilitació Social de 1970, que permetia la repressió de gais i travestis —encara no es parlava de persones transsexuals—. La indignació que va generar va culminar en la primera manifestació gai a Espanya, convocada pel FAGC el juny de 1977 a la Rambla de Barcelona, amb una gran participació.

Acte de commemoració en memòria de les víctimes de l'Holocaust, al Raval de Montserrat, el 27 de gener de 2025

En anys posteriors es van eliminar articles claus de la llei, tot i que no va ser derogada completament fins al 1995. Segons Lluís Rambla, aquell moment va marcar un canvi en la visió de les esquerres sobre l'homosexualitat; ell mateix es va afiliar al PSUC el 1978.

Paral·lelament al FAGC es va crear l'Institut Lambda, posteriorment Casal Lambda, entitat a la qual es va associar des del seu inici. Mentre que l'objectiu del FAGC era l'acció política, el del Lambda era l'acció cultural, informativa, de sensibilització i d'acompanyament mutu. Durant aquesta primera època, el Lambda va publicar multitud d'opuscles sobre homosexualitat redactats per experts, abordant qüestions mèdiques, jurídiques i sexològiques. Més endavant, l'entitat va començar a editar la revista Lambda, que encara es publica avui dia.

El FAGC s'organitzava en grups territorials, i Lluís Rambla participava en el del Vallès Occidental, molt actiu als anys setanta. Es feien xerrades a escoles i instituts, reunions a Sabadell i presentacions "oficials" del FAGC a ciutats com Terrassa, Sabadell i Rubí, amb bona acollida per part de partits i moviments d'esquerres també clandestins.

Ja a la dècada de 1980, va començar a sentir-se incòmode amb diversos aspectes del moviment gai, en particular amb el que ell considerava la «fallàcia de la identitat homosexual». Per aquest motiu, va decidir apartar-se de la primera línia de l'activisme, tot i continuar col·laborant amb la causa a través de la seva professió d'arquitecte. Va ser l'autor del projecte de la seu del primer Institut Lambda (un pis al passeig de Picasso de Barcelona) i, el 1992, va dissenyar la segona seu del ja anomenat Casal Lambda, al local del carrer Ample. També

va projectar una proposta de nova seu al carrer Canuda, que finalment no es va dur a terme. Entre 2009 i 2013 va intervenir en la seu de la Fundació Enllaç, situada al carrer Rosselló. En to de broma, ell mateix s'autodenominava "l'arquitecte del moviment gai".

L'any 2012 es va incorporar al Patronat de la Fundació Enllaç, i el 2022 al seu Comitè de Direcció, cosa que va suposar la seva reincorporació a la primera línia de l'activisme. El 2013 es va fundar l'Associació LGTB Terrassa, de la qual va ser membre actiu fins a la seva dissolució el maig de 2024.

Des del 2014 representa a la Fundació Enllaç al Pacte DASIG (Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere) de Terrassa. L'any 2024, coincidint amb la celebració dels deu anys del Pacte DASIG, conjuntament amb les entitats Dona més Dona i Acord, va cedir el seu arxiu d'activisme del FAGC dels anys 1970 a l'Arxiu Històric de Terrassa.

Mirant enrere, Lluís Rambla considera que els avenços assolits pel moviment des dels seus inicis han estat espectaculars, tant en l'àmbit legislatiu com en el canvi d'opinió pública, i manté la confiança que serà possible revertir l'increment actual dels discursos d'odi.

ENTRE PLÀNOLS, MÚSICA I DRETS

1947

- Neix a Terrassa, al carrer de la Font Vella, 66.

1969-1989

- Pianista de diversos grups de jazz, participa en nombrosos concerts arreu de Catalunya i d'Espanya.

1972

- Acaba la carrera d'arquitectura i obre estudi amb l'arquitecte Francesc Bacardit, ampliat posteriorment amb els arquitectes Pere Vidal i Pau Monterde.

1972-1978

- Forma part del Grup d'Arquitectes de Terrassa (GAT), col·lectiu d'una trentena de joves arquitectes i estudiants d'arquitectura que amb les seves accions va incidir en l'urbanisme i la defensa del patrimoni arquitectònic a Terrassa. Destaca la campanya per salvar l'edifici de la fàbrica Aymerich, Amat i Jover, seu actual del Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya.

1973

- S'incorpora a l'incipient moviment gai, primer amb el MELH (Movimiento Español de Liberación Homosexual) i

després amb el FAGC (Front d'Alliberament Gai de Catalunya). Participa en nombroses xerrades a escoles, instituts i entitats del Vallès Occidental.

1973-1998

- Forma part de l'equip d'organització del Club Jazz Terrassa, a la vella Jazz Cava (inaugurada el 1971), i del Festival Jazz Terrassa (primera edició, 1982) i fins a la Nova Jazz Cava (inaugurada el 1994). Actualment segueix col·laborant-hi en segona línia.

1978

- S'afilia al PSUC, formació amb la qual ha seguit vinculat en les seves posteriors transformacions.

1982-2021

- Manté el seu propi estudi d'arquitectura, realitzant nombrosos treballs d'obra nova, espais urbans, reformes i rehabilitacions d'edificis, sol o en col·laboració amb altres arquitectes.

2012

- S'incorpora al patronat de la Fundació Enllaç, entitat dedicada a les persones grans LGTBI.

2013

- Forma part de l'associació LGTB Terrassa.

2015-2020

- És secretari de l'Associació Alba, entitat per a la prevenció, orientació, inserció i tractament de les addiccions, on ha col·laborat com a arquitecte des de la seva fundació el 1987 i fins a l'actualitat.

2022

- S'incorpora al comitè de direcció de la Fundació Enllaç.

1947. Detall de la casa del carrer de la Font Vella, amb el piano Chassaigne Frères al fons. La casa era una reforma de l'arquitecte Joan Baca Reixach

1969. Programa de la primera actuació com a músic de jazz, amb la New Orleans Big Band

1970. Lluís Rambla, Josep Maria Francino i Quim Francino amb Joan Baptista Humet

1971. Amb l'Antiga Dixieland Band. Primera Nit amb Jazz de Cardedeu

1973. Antiga Dixieland Band a la vella Jazz Cava

1975. A l'exposició del GAT per salvar la fàbrica Aymerich, Amat i Jover

1976. Pel·lícula de Toni Padrós 'Shirley Temple Story'

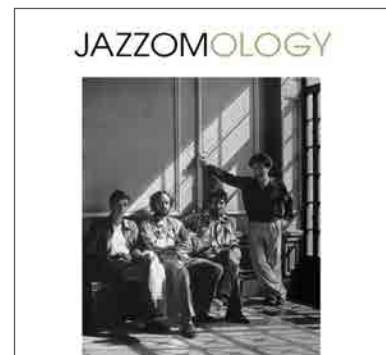
1976. Jai Jazz Banda a la vella Jazz Cava

1975. Amb el grup ATO al Festival de Jazz de San Sebastián

1977. Presentació del Front d'Alliberament Gai de Catalunya a Terrassa. Pep Aguilar, Laureà Mota, Lluís Rambla i Armand de Fluvià

1979. Portada del disc 'Jazzmology', del grup Jazzom. Pau Bombardó, Manel Ortega, Pep Bonet i Lluís Rambla

1980. Arquitectes Pere Vidal, Francesc Bacardit, Pau Monterde i Lluís Rambla

1982. Equip d'organització del primer Festival Jazz Terrassa

1984. Presentació del 3r Festival de Jazz per part de l'Ajuntament a la Casa Alegre de Sagrera

1988. Centre de Tecnologia Aplicada del Vallès, avui seu del Consell Comarcal del Vallès Occidental

1987. Portada del disc 'Arnau Boix presenta una jam session a la Cova del Drac'

1989. Fent el grafit 'Per una llei antidiscriminatòria' amb l'artista Lluís Jové

1990. Urbanització de l'avinguda de Francesc Macià, Sabadell. En col·laboració amb els arquitectes Jordi Núñez, Josep Gonzàlez, Hamid Noughani i Albert Cornellas

1992. Casa Cima, Matadepera. En col·laboració amb l'arquitecte Josep Gonzàlez

1994 a 2010. Rehabilitació estructural d'edificis d'habitatges amb alumini a Ca n'Anglada, Terrassa. En col·laboració amb l'arquitecte Lluís Satorras

1994. Equip d'organització del 13è Festival Jazz Terrassa

1995. Urbanització de la plaça Vella, Terrassa, com a col·laborador de l'arquitecte Francesc Duran

1996. Urbanització del carrer de la Font Vella, Terrassa

1997. Urbanització de la plaça Fontanella, Sabadell

2002. Sant Miquel (nom del pare i del germà gran) en família

2010. Instal·lació d'ascensors en edificis existents. Can Puiggener, Sabadell. En col·laboració amb l'arquitecte Lluís Satorras

2012. Reforma de local per a la seu de la Fundació Enllaç, Barcelona, amb la col·laboració de l'arquitecte Saro di Rosa

2014. A Claret de Cavallers, amb amics

2016. Jornada de formació a LGTB Terrassa

2019. Dia de l'Orgull a Terrassa

2018. Amb el personal de l'Associació Alba

2021. Pujada a la Mola amb LGTB Terrassa. Foto: Alberto Tallón

2022. Curs 'Jazz' del Diploma Sènior de la UPC

2023. Col·locació de la placa de Terrassa Memòria, record de la campanya per salvar Aymerich, Amat i Jover. Pau Monterde, Pere Vidal, Lluís Rambla i Francesc Bacardit

2023. Nadal en família

2023. Xerrada 'Vida amb sentit +60', del Servei Gent Gran de l'Ajuntament de Terrassa

2024. Celebració dels 10 anys del Pacte DASIG, de l'Ajuntament de Terrassa

2024. Homenatge a Armand de Fluvià

2024. Patronat de la Fundació Enllaç

2025. A la presentació del 44è Festival Jazz Terrassa. Valentí Grau, Adrià Font i Lluís Rambla. Foto: Canal Terrassa

2025. Personal i voluntariat del 44è Festival Jazz Terrassa

H O M E N A T G E S

TERRASSA, 2025

LLUÍS RAMBLA I AMAT

Lluís Rambla i Amat (Terrassa, 1947) és arquitecte, músic i activista LGTBIQ+, que ha destacat pel seu compromís amb la ciutat en aquests tres àmbits de la seva vida. Gran defensor del patrimoni arquitectònic, va jugar un paper important en la campanya per salvar el Vapor Aymerich Amat i Jover, avui seu del MNACTEC.

Ha estat una figura clau en la promoció del jazz a Terrassa, com a un dels impulsors del Festival de Jazz i de la Nova Jazz Cava. Des dels anys setanta, participa activament en organitzacions i moviments de defensa dels drets sexuals.

En reconeixement per la seva trajectòria personal, pel seu activisme pluridisciplinari i per la seva contribució a la promoció i projecció de la ciutat, l'Ajuntament de Terrassa li atorga la Medalla d'Honor de la Ciutat.

Edita: Ajuntament de Terrassa/Presidència/Projectes Editorials

Fotografies: Lluís Rambla, Cristobal Castro, Rafel Casanova, Canal Terrassa, Alberto Tallón i Arxiu Municipal de Terrassa (AMAT)

Dipòsit legal: B 12822-2025

© Edicions de l'Ajuntament de Terrassa 2025